

Sygn. akt III KK 607/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej,
w sprawie **M. W.**

oskarżonego z art. 107 § 1 k.k.s.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 21 sierpnia 2019 r.,

kasacji wniesionej przez Naczelnika (...) Urzędu Celno - Skarbowego w O. - na
niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w E.

z dnia 16 marca 2018 r., sygn. akt VI Ka (...),

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w O.

z dnia 24 października 2017 r., sygn. akt II K (...) i umarzającego postępowanie
wobec M. W..

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w E. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O. , wyrokiem z dnia 24 października 2017 r., sygn. akt II K (...), uznał m.in. M. W. winnym przestępstwa skarbowego z art. 107 § k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., polegającego na tym, że w kresie od dnia 12 listopada 2013 r. do dnia 25 marca 2014 r., w punkcie gier „J.”, ul. L. w O. , jako Prezes Zarządu H. Sp. z o.o. z siedzibą w W. prowadził i urządzał gry na automatach w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. nr 201 z 2009 r. poz. 1540 ze zm.; dalej: u.g.h.) w postaci urządzeń będących w dyspozycji firmy H. Sp. z o.o. z siedzibą w W.: A. nr (...) i D. nr (...) wbrew przepisom określonym w art. 3, art. 4 ust. 1a, art. 6 ust. 1, art. 9 oraz art. 23a ust 1 u.g.h. i wymierzył mu karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 120 złotych.

Po rozpoznaniu apelacji oskarżonego Sąd Okręgowy w E., wyrokiem z dnia 16 marca 2018 r., sygn. akt VI Ka (...), uchylił wyrok Sądu Rejonowego w O. w zakresie dotyczącym oskarżonego M. W. i na podstawie art. 439 § 1 pkt. 8 w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie karne dotyczące M. W. , uznając, że z uwagi na prawomocne skazania M. W. wyrokami: Sądu Rejonowego w K. z 3 kwietnia 2017 r., (sygn. akt II K (...)), Sądu Rejonowego w K. z 8 czerwca 2017 r. (sygn. akt II K (...)), Sądu Rejonowego w G. . z 5 lipca 2017 r. (sygn. akt II K (...)), oraz Sądu Rejonowego w T. z 20 listopada 2017 r. (sygn. akt II K (...)), doszło do spełnienia przesłanek z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt. 8 k.p.k., co wykluczało dalsze prowadzenie sprawy i nakazywało postępowanie karne umorzyć.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację wniósł Naczelnik (...) Urzędu Celno-Skarbowego w O., zarzucając:

1. „rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w związku z art. 113 § 1 k.k.s. polegające na błędnym przyjęciu, iż zaistniała ujemna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, gdyż oskarżony M. W. został wcześniej prawomocnie skazany za czyn, będący elementem czynu ciągłego przypisanego mu prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 kwietnia 2017 r., sygn. akt 11 K (...) i z dnia 8 czerwca 2017 r., sygn. akt II K (...),

prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 5 lipca 2017 r., sygn. akt II K (...), prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w T. z dnia 20 listopada 2017 r., sygn. akt II K (...), w sytuacji gdy oskarżony nie został prawomocnie skazany w warunkach określonych w art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 107 § 1 k.k.s., a tym samym nie było prawnej przeszkody do orzekania w przedmiocie odpowiedzialności karnej skarbowej oskarżonego, za czyny zarzucane mu w akcie oskarżenia,

2. rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 107 § 1 k.k.s. polegające na uznaniu, iż art. 6 § 2 k.k.s. obejmuje swą treścią normatywną i znajduje zastosowanie do przestępstw trwałych wieloczynowych, do których należą czyny zabronione spenalizowane w art. 107 § 1 k.k.s.,

3. rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 632 pkt 2 i art. 634 k.p.k. w związku z art. 113 § 1 k.k.s. polegające na błędnym przyjęciu, iż zaistniała podstawa do obciążenia kosztami procesu Skarbu Państwa, w sytuacji, gdy oskarżony M. W. nie został prawomocnie skazany w warunkach określonych w art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 107 § 1 k.k.s., a tym samym nie było prawnej przeszkody do orzekania w przedmiocie odpowiedzialności karnej skarbowej oskarżonego, za czyny zarzucane mu w akcie oskarżenia i skutkiem czego nie było podstaw do umorzenia postępowania w oparciu o art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w związku z art. 113 § 1 k.k.s.”

Podnosząc powyższe zarzuty, Naczelnik (...) Urzędu Celno - Skarbowego w O. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w E. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w O. wniósł o uznanie jej za zasadną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Orzekający w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w E. dopuścił się rażącego naruszenia przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., błędnie przyjmując zaistnienie w niniejszej sprawie przeszkody procesowej w postaci przesłanki powagi rzeczy

osądzonej, w oparciu o którą doszło do uchylenia wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutów stawianych M. W. i do umorzenia postępowania karnego w tym zakresie.

Podstawą poglądu prawnego Sądu odwoławczego było ustalenie, że M. W. został przed wydaniem zaskarżonego w niniejszym postępowaniu wyroku Sądu Rejonowego w O. z 24 października 2017 r., skazany prawomocnymi wyrokami: Sądu Rejonowego w K. z 3 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K (...), za czyny popełnione od 19 sierpnia 2013 r. do 4 listopada 2015 r.; Sądu Rejonowego w K. z 8 czerwca 2017 r., sygn. akt II K (...), za czyny popełnione od 1 sierpnia 2013 r. do 30 października 2014 r.; Sądu Rejonowego w G. z 5 lipca 2017 r., sygn. akt II K (...), za czyny popełnione od nieustalonego dnia do 19 maja 2015 r.; Sądu Rejonowego w T. z 20 listopada 2017 r., sygn. akt II K (...), za czyny popełnione od nieustalonego czasu do 17 grudnia 2014 r., a w każdym z nich za przestępstwa z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., a zatem czyn przypisany oskarżonemu, popełniony w okresie od 12 listopada 2013 r. do 25 marca 2014 r., stanowi element czynów prawomocnie już osądzonych wskazanymi wyżej wyrokami.

Sąd odwoławczy nietrafnie przy tym przyjął, że zachowanie oskarżonego w rozpoznawanej sprawie stanowiło fragment czynów ciągłych przypisanych mu wcześniejszymi prawomocnymi orzeczeniami, albowiem oskarżony dopuścił się ich działając w ramach tej samej sposobności wynikającej z prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na urządzaniu gier na automatach, w ramach spółek z o.o. przy lekceważeniu przepisów ustawy o grach hazardowych, dążąc do osiągnięcia sprecyzowanego celu. W ocenie Sądu odwoławczego nie miało znaczenia inne miejsce popełnienia czynów, jak też urządzanie gier na różnych automatach, skoro oskarżony obejmował swoją świadomością i zamiarem urządzanie gier na automatach w wielu miejscach.

Rozstrzygając niniejszą sprawę Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że przypisane oskarżonemu w wyroku Sądu I instancji zachowanie, mające miejsce w okresie od dnia 12 listopada 2013 r. do dnia 25 marca 2014 r., w punkcie gier „J.”, ul. L. w O., a polegające na urządzaniu i prowadzeniu gry na automatach o nazwach: A. nr (...) i D. nr (...), wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych, nie stanowi zachowania normatywnie tożsamego z czynami, za które skazano go

w wyrokami: Sądu Rejonowego w K. z 3 kwietnia 2017 r., (sygn. akt II K (...)), Sądu Rejonowego w K. z 8 czerwca 2017 r. (sygn. akt II K (...)), Sądu Rejonowego w G.. z 5 lipca 2017 r. (sygn. akt II K (...)) oraz Sądu Rejonowego w T. z 20 listopada 2017 r. (sygn. akt II K (...)), a zatem nie stanowi od strony normatywnej elementu osądzanego już czynu ciągłego.

Sąd Najwyższy, w składzie orzekającym w niniejszej sprawie, podziela zapatrywanie prawne wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z 19 września 2018 r., sygn. akt V KK 415/18, zgodnie z którym „skoro urządzenie gry hazardowej w postaci gry na automatach (art. 1 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 3 i 5 u.g.h.) wymaga uzyskania koncesji na kasyno gry (art. 6 ust. 1 u.g.h.), a koncesja taka udzielana jest w odniesieniu do jednego kasyna, prowadzonego w ściśle określonym (geograficznie) miejscu (art. 41 ust. 1, art. 42 pkt 3 i art. 35 pkt 5 u.g.h.), to zachowanie osoby, która nie posiadając koncesji na prowadzenie kasyna podejmuje działanie w postaci urządzania gry na automatach w różnych miejscach (miejscowościach, lokalach), stanowi każdorazowo - od strony prawnokarnej - inny czyn, podjęty z zamiarem naruszenia tych przepisów w każdym z tych miejsc. Upřednie prawomocne skazanie za przestępstwo z art. 107 § 1 k.k.s., popełnione w innym miejscu, w warunkach czynu ciągłego (art. 6 § 2 k.k.s.), w którym czas jego popełnienia obejmuje czasokres popełnienia czynu z art. 107 § 1 k.k.s., co do którego toczy się jeszcze postępowanie karno-skarbowe, nie stanowi w tym późniejszym procesie przeszkody procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej, albowiem nie jest spełniony warunek tożsamości czynów.”

W konsekwencji Sąd Najwyższy uznaje, że objęty niniejszym postępowaniem czyn popełniony przez M. W. w okresie od 12 listopada 2013 r. do 25 marca 2015 r. w punkcie gier „J.”, ul. L., w O., a polegający na urządzaniu i prowadzeniu gry na automatach o nazwach: A. nr (...) i D. nr (...), wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych, nie jest tożsamy ze względu na miejsce popełnienia czynu ani rodzaj użytych automatów z czynami za które odpowiedzialność przypisano oskarżonemu wskazanymi wyżej wyrokami Sądu Rejonowego w K., Sądu Rejonowego w G.. oraz Sądu Rejonowego w T.. Niewątpliwie skazania te dotyczą innych czynów i nie mamy w ich przypadku do

czynienia z „*idem*” jako warunkiem przyjęcia tożsamości czynu, a w konsekwencji z wystąpieniem przesłanki powagi rzeczy osądzonej z art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k.

Stwierdzając zatem rażące naruszenie przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., która to obraza miała oczywisty wpływ na treść wyroku, wyrok Sądu Okręgowego w E. należało uchylić i w tym zakresie sprawę przekazać do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy ograniczył rozpoznanie kasacji do omawianego uchybienia, gdyż rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień, podnoszonych w zarzutach kasacji, okazało się bezprzedmiotowe do dalszego toku postępowania.

Sąd odwoławczy będąc związany wyrażonym poglądem prawnym (art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.) rozpozna wniesioną apelację oskarżonego, mając m.in. na względzie treść przepisu art. 44 § 6 k.k.s.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.